

Men dels er der jo nu et Flertal af Præster, som stille sig paa et andet Standpunkt, og dels er dette det sidste, og der er jo et gammelt Ord, som siger, at det er det sidste Ord, man skal mærke efter. Jeg tør tro, at den Virkning, som denne Adresse vil have paa den store Befolknings Stemning, ogsaa vil ytre sig med Hensyn til mine nærmeste Meningsfæller. Jeg tør derfor her sige, at vi ville være beredte til loyalt at medvirke til en Løsning af denne Sag, og jeg haaber, at det gennem Udvalgsforhandlingerne vil lykkes at naa til en Afgørelse, som uden at krænke Folkets store Flertals berettigede Følelser imødekommer Gejstlighedens Haab og Ønsker. I dette Haab tillader jeg mig at anbefale den foreliggende Sag til Tingets velvillige Behandling og snarlige Fremme.

Steffensen: Jeg er enig i, at det er overmaade betimeligt, at dette Lovforslag om Ægteskabs Indgaaelse er fremkommet; det burde efter min Mening være bragt i Orden for mange Tider siden. Men jeg er ikke ganske enig i den Maade, hvorpaa Forslaget søger at løse Opgaven. Jeg finder nemlig ikke, at det løser Vanskelighederne, det flytter dem blot over paa andre Punkter. Det er jo fuldstændig rigtigt, at Lovforslaget fritager Præsterne for at sammengive i Ægteskab Folk, som efter Kristi Lære ikke maa blive Ægtefolk, og for saa vidt frier dem fra noget, som strider imod deres Samvittighed. Dette kan man selvfølgelig kun billige. Men derimod kan man ikke billige, at denne Forpligtelse til at give disse Folk sammen i Ægteskab lægges over paa Ægteskabsforstanderen, hvis Hverv skal være et almindeligt borgerligt Hverv, der gaar paa Omgang. Sagen er den, at der jo ogsaa kan være kristne Folk imellem dem, der som Ægteskabsforstandere skulle sammengive de Folk, som efter Kristi Bud ikke maa komme sammen i Ægteskab. Og hvorfor skal saa Præsternes Samvittighed lettes, men disse Folks Samvittighed besværes? Jeg finder ikke, at dette er nogen tilfredsstillende Løsning. Der er jo ikke det mindste i Vejen for, at en saadan Ægteskabsforstander, naar der f. Eks. kommer fraskilte, som ville have, at han skal erklære dem for Ægtefolk, siger: Det kan jeg ikke gøre, det strider imod min Samvittighed. Og jeg mener, at den kristelige Lægmands Samvittighed har lige saa stort Krav paa at respekteres som Præstens. Der maa derfor findes en anden Udvej, og en saadan tror jeg ogsaa, kan

findes. Jeg skal tillade mig kortelig at skitsere, hvorledes jeg tænker mig, at Spørgsmaalet kan løses. Jeg mener, at alle, som ville gifte sig, først bør gaa til Politimesteren og oplyse, at de opfyldte alle Betingelserne for, at de efter Loven maa indgaa Ægteskab; og naar de have givet tilfredsstillende Oplysninger derom, udsteder Politimesteren en Bekendtgørelse, som opslaas i Brudens Sogn, om, at disse Folk ønske at indgaa Ægteskab, og anmoder dem om, naar dette Opslag har hængt sin behørig Tid, da at tilbagelevere det med Paategning herom af Sognefogeden eller hvem, der efter Loven skal slaa det op. Er der da ikke kommen nogen til ham for at gøre Indsigelse mod Ægteskabet, kan han udstede en Attest for, at disse to Personer ifølge Loven ere berettigede til at indgaa Ægteskab med hinanden. Men for at stifte Ægteskabet er det aldeles ikke nødvendigt, at nogen Trediemand erklærer disse Folk for Ægtefolk at være. Nej, det, som kræves, og som fra gammel Tid har været krævet dertil, er, at de paagældende have taget hinanden til Ægte. Det er aldeles tilstrækkeligt, at de afgive en Erklæring herom, og de bør efter min Mening afgive den skriftlig i en dertil indrettet Ægteskabsprotokol. De bør underskrive en Erklæring lydende paa: Vi undertegnede N. N. og N. N. erklære, at vi herved tage hinanden til Ægte, og derunder bør findes en Attestation af to Personer, som bevidne, at de paagældende i deres Nærværelse have taget hinanden til Ægte. Denne Protokol kan indrettes ganske skematisk med trykte Formularer helt igennem, saaledes at det ene Ægteskabs Indgaaelse kommer til at lyde akkurat som det andet. Men nu kan der spørges: Hvem skal opbevare denne Protokol? Det kan man beskikke enhver som helst til, thi der er ingen, der med Rette vil kunne paastaa, at hans Samvittighed bliver betyngt af kristelige Hensyn eller af andre Hensyn, fordi han skal opbevare denne Protokol og forelægge den for dem, der komme og ville indgaa Ægteskab. Man kan lade det være Politimesteren, man kan lade det være Sognefogeden, og man kan tage en særlig Ægteskabsforstander, om man vil, men man kan ogsaa tage Præsten til det, og jeg vil indrømme, at det sidste forekommer mig at være det rigtige. Præsterne kunne ikke med Føje indvende det allermindste imod, at denne Bog findes i deres Varetægt, og at de paa Forlangende skulle producere den for dem, der møde med Attest for, at de have Lov